

A Könyvtári és Informatikai Kamara tudományos és szakkönyvtári tagozatáról

A tagozat megalakulását 1990. október 4-én tartott ülésükön mondták ki 13 felsőoktatási és 7 általános tudományos, illetve szakkönyvtár képviselői. Szervezetét tekintve annyiban különbözik a többi tagozattól, hogy nem egy, hanem két állandó képviselője van. E módosítást az tette szükségessé, hogy a fent említett két nagy könyvtártípusnak van néhány eltérő részérdeke vagy problémája, amelyeket a másik nem ismerhet s így nem is képviselhet megfelelően. A tisztséget – egyelőre ez év végéig szóló megbízással – *Zalainé Kovács Éva*, a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Könyvtárának igazgatója, valamint *Domsa Károlyné*, az Akadémiai Könyvtár mb. főigazgató-helyettese tölti be. A résztvevők egyébként azt is elképzelhetőnek tartották, hogy a későbbiekben – különösen ha a tagok száma jelentősen megnőne – a tagozat kettéváljon.

A gyarapodás azóta nagy lendülettel megindult, s a tagok száma csaknem megkétszereződött: jelenleg már 27 felsőoktatási és 10 egyéb tudományos és szakkönyvtár szerepel az OSZK–KMK-ban működő titkárság nyilvántartásában. Az utóbbi könyvtárcsoport mérsékeltebbnek tetsző részvételi aránya abból következik, hogy az első menetben csak a központi szerepkörű szakkönyvtárakat kerestük meg a felhívással, s ők majd maguk "mozgósítják" a (volt) hálóza-

tukat, vagy bizonyos mértékben föl vállalják annak a képviselőjét is a Kamarában. A tagozat mindenestre szívesen látja az új jelentkezőket.

A megalakulás után szinte azonnal a "mély vízbe ugrott" a tagozat: a Magyar Könyvtárosok Egyesületével közös könyvtárpolitikai fellépés előmunkálatai indultak meg októberben. A november 9-én tartott újabb ülésen vitatták meg az MKE elnöksége által kidolgozott előterjesztést, s a vita alapján a két képviselő – a többi tagozati képviselővel együtt – átdolgozta és egyben kamarai állásfoglalássá alakította az említett anyagot. Ennek végső egyeztetése a két szervezet között folyamatban van. A fentiekkel párhuzamosan a tagozat a Kulturális Kamarában is hallatta hangját: kialakította és megfogalmazta azt az álláspontot, amelynek képviseletére kérte a Kulturális Kamara alelnökét a *Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Tanácsának* tárgyalásain.

A jelentkezési és a munkában mutatott aktivitás egyaránt azt mutatja, hogy a tudományos és szakkönyvtárak egyre fontosabbnak ítélik intézményi érdekeik érvényesítésének lehetőségét, és ehhez alkalmas szervezetnek tartják – illetőleg *azzá formálják* – a Könyvtári és Informatikai Kamarát.

Sz. Nagy Lajos
(OSZK–KMK)

Európa 1992: az egyesülés hatása az információs iparra

A gazdasági háttér

1992-ben az *Európai Közösség* (EK, más néven Közös Piac vagy Európai Gazdasági Közösség) 12 országa valóban közös piaccá válik, gazdaságilag egyesül. A 320 millió embert átfogó piac csatlakozik az USA és Japán hatalmas gazdasági potenciáljához, amelynek piaci fluktuációitól függ a világkereskedelem.

Az elmúlt három esztendőben az európaiak már megszabadultak az EK-t bénító szabályozások mintegy harmadától. Ebben az évben vált lehetővé, hogy egy teherautó anélkül érkezék Nápolyból Amszterdamba, hogy órákat vagy esetleg napokat kelljen várakoznia a két várost elválasztó három országhatáron, s eközben legalább egykilónyi dokumentumot töltsenek ki róla. E dokumentumokat ma már egyetlen papírdarab helyettesíti. Hamarosan egységes európai útlevél is lesz, amellyel az egész EK-t be lehet utazni.

Az adatbázis-felhasználók gazdaságosan tudnak majd csatlakozni bármely európai online szolgáltatóhoz az "átlátszó" távközlési hálózatokon keresztül. Az EK brüsszeli központjában a pénz, a munkaerő, az áru és a szolgáltatások teljesen szabad áramlásáról, illetve egységes valutáról és adókról álmodnak. A nagy európai vállalatok már a határokon túliakkal kötnek egyességeket, és az amerikai meg a japán vállalatok is keresik új európai partnereiket, üzletfeleiket.

Az átmenet valószínűleg nem lesz olyan gyors és sima, mint ahogy a tervezők szeretnék. Számolni kell azokkal az ellentétekkel, amelyek teljesen szabadpiaci és a valamelyest szabályozott gazdasági szemlélet ütközésében a felszínre kerülnek. A szakszervezetek például tiltakoznak a munkaerő teljesen szabad vándorlása ellen. A kis- és közepes vállalatok pedig attól félnek, hogy kiszorulnak a piacról a nagyobb vál-